

Előszó

Folyóiratunk korábban is örömmel biztosított lehetőséget arra, hogy az Országos Tudományos Diákköri Konferenciákon legkiválóbban teljesítő filozófia, illetve esztétika szakos hallgatók publikálhassák lapjainkon tanulmányaikat. Ehhez a hagyományunkhoz híven járunk el, amikor jelen, huszonnegyedik számunkban öt kítűnő írást közlünk a 2021. évi OTDK díjazottjainak tollából. Csabay István Cesare Beccaria büntetőelméletének utilitarista, illetve kontraktualista aspektusait világítja meg, kitérve az ellentmondásosnak tűnő koncepció Jeremy Bentham általi kritikájára is. Enesey Diána a kierkegaard-i filozófia ismert alakzataira, a „hit lovagjára”, valamint a „végtelen rezignáció lovagjára” koncentrálna: a végességhez és az örökkévalósághoz való viszonyukat, a végesség meghaladásának általuk megjelenített lehetőségeit vizsgálja. Katona Ágnes a személyek konstitúciós elméletének kritikájára vállalkozik: tanulmányában arra mutat rá, hogy a „személyek ontológiájának” (*personal ontology*) vizsgálódási körén belül újabban népszerűvé vált konstitúciós nézet jelenlegi formájában inkonzisztens állításokat tartalmaz. Ónya Balázs dolgozatában arra keresi a választ, hogy kidolgozható-e egy olyan pluralista igazságelmélet, amely az igazság fogalmát illetően ugyan monista, ugyanakkor érvényt tud szerezni annak az intuíciónak is, hogy a társadalmi valóságunkról tett állítások másképpen igazak, mint például az a kijelentés, hogy $5+7=12$. Végül Schmal Dávid Flórián a nietzschei kritikai attitűd működését vizsgálja Michel Foucault filozófiájában: Foucault Nietzsche-interpretációjából kiindulva amellet érvel, hogy a francia szerző gondolkodásának alapvető alakzatait tekintve is Nietzsche tanítványaként érthető meg.

Kritérium rovatunk ezúttal egy könyvkritikával kezdődik. Katona Ágnes ebben a cikkében azonban nem csupán bemutatja és értékeli *Az igazság pillanatai?* című kötetet, hanem egyúttal át is tekinti a filozófiai disszenzus által generált vitát. Ismerteti az erről szóló angolszász diskurzust, illetve azt a hazai eszmecserét, amely Tőzsér János filozófiával szembeni szkepticizmusa nyomán bontakozott ki: ennek első megfogalmazása szerint a filozófusok közt fennálló széleskörű és mély véleménykülönbségek miatt fel kellene függesztenünk minden filozófiai vélekedésünket. Ehhez a vitához szól hozzá Pöntör Jenő a rovat második cikkében. Pöntör az *Elpis* 2019/1-es számában amellet érvelt, hogy bár számos kritikus a filozófiával szembeni szkepticizmust öncáfolónak tartja, ezt a csapdát a szkepticus el tudja kerülni. Erre válaszként Paár Tamás azt hangsúlyozta a 2020/1-es számban, hogy a szkepticizmus az öncáfolást csak az önkényesség árán védheti csak ki. Pöntör mostani válaszában egy radikális és vállaltan irracionális, azaz a racionalitás szempontjait elutasító szkepticizmus mellett száll síkra. Pöntör cikkét egy újabb vitacikk követi, pontosabban egy „metavitacikk”. Rosta Kosztasz ugyanis Dombrovski Áron és Lovász Ádám a *Magyar Filozófiai Szemlé*ben lezajlott heves polémiájára

reflektálva fejt ki, hogy szerinte mi is a vitatkozás minimuma, és hogy ennek hiánya miért vezet a filozófiai közbeszéd hanyatlásához, kitérve a diszkurzív közösség ezzel kapcsolatos feladatára is. Ezt követi Dombrovski egy újabb könyvkritikája, amely Tuboly Ádám Quine-monográfiáját elemzi (*Advocatus Diaboli: Quine és a modális logika*). Számunk utolsó cikke egyben a Kritérion rovat első olyan darabja is, amely már egy idegennyelvű könyv kritikája: Héthelyi Máté David Enoch *Taking Morality Seriously* című könyve alapján ír arról, hogy végül is mennyiben sikerült a szerzőnek plauzibilissé tennie az erkölcsi realizmus álláspontját.

A szerkesztők